

WADNIEMENSKI

KURIER POLSKI

Orzeszkowej 13 tel. 108
Redakcja otwarta od 12-11-5-6
Administracja - 10-11-4-6
Prenumerata miesięcznie zł. 4.
z odnośnikiem i przes. poczt. 4 zł. 50 gr.

№ 345 Rok II.
GRODNO
środa 16 grudnia 1925 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz mm² tekstem „Drobn.”
za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz.
Miesięcznie p/g umowy. Dla ogłoszeń układ stronicy 8-10
szpaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy ogłoszona w na-
główku, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia
bez uprzedniego zawiadomienia.

PASZAŁ ZEMSTY Niesamowita opowieść
współczesna

Pasazer na gapę świetna komedia amerykańska
w 2 aktach

LA-CE ulica Pocztowa 4

Konferencja drożyzniarska

(Dokończenie)

To, wszystko właśnie wedle zdania p. K. jest przyczyną podniesienia ceny na chleb, nie zaś koszt przemiatu, który bez względu na różnicę tanioci tutejszego robotnika w stosunku do warszawskiego musi być wyższy od warszawskiej, gdyż tamtejsze młyny produkują 6-10 i o krotnie większe ilości mąki od tutejszego młyna parowego, na rozmiarze produkcji czyniąc tylokrotnie oszczędności na robociznie i o krotnie większa jest ich produkcja od tutejszej.

Komisja wszelkimi siłami dążyła do określenia stałego miernika procentowego, dającego się zastosować przy każdorazowej kalkulacji kosztów przemiatu zboża, który byłby podstawowym czynnikiem przy kalkulacji ceny chleba, bez względu na wszelkie wahania cen giełdowych na produkt.

Stłnie w tym kierunku atakowany p. Kosowski starał się udowodnić niemożliwość zastosowania tej pozornie możliwości wobec konieczności stałego przekalkulowania cen przemiatu bez względu na stałość lub nie cen zboża w zależności od popytu lub rynku zbytu, a tem samem różnicę zmieniającej się ceny na otręby, który to odpadek czyni musi zawsze poważniejszą kalkulacyjną różnicę.

Jednym słowem konferencja po zaudaniu możności wypowiedzenia się mówcom z różnemi platonicznemi pragnieniami, które zaliczyć można do sfery pobożnych życzeń, nie absolutnie nie dała, prócz manifestacyjnego zadokumentowania, że Grodno stoi w rzędzie tych miast Rzplitej którym ważne zagadnienia leżą mocno na sercu i które w dostępnym dla siebie sposobie reagować nie przestaje na wszelkie przejawy zbiorowego życia.

W kwestiach traktujących tę sprawę obszerniej, po za punktem kosztów przemiatu, zabierał głos p. Kolečki charakteryzując dzisiejszy moment jako zrozumiałe skutki

wojny, która nie zakończyła się dotąd, bowiem została jedynie przeniesiona z pola orężnej walki na teren życia ekonomicznego i musiała utrzymać, jak każda wojna, stan nienormalny i pęd spekulacyjny.

Mówca zaproponował podpisanie poniżej zamieszczonej rezolucji celem złożenia jej p. Starości do dalszego postępowania:

„Zebrani na Konferencji Drożyzniarskiej stwierdzają, że brak zaufania do naszego złotego na niczem nie jest oparty, bowiem jego wartość nabywcza, pomimo wielokrotnej giełdowej wyżki dolara, nie uległa obniżeniu. Wartość ta straciła na siłę dopiero teraz, gdy do towarów naszych własnych, nasz własny producent i kupiec stosować zaczęli jako miernik wartości—dolar. Producent i kupcy, uznając obcą walutę za miernik wszelkiej wartości ekonomicznej w Polsce, podcinają tem samym zdrowy rozwój własnej produkcji i własnego handlu, prowadząc go na drogę zbrodniczej spekulacji, zmierzającej do dezorganizacji Państwa, zapominając o tem, że los Państwa ich losem równocześnie być musi.

Zważywszy powyższe zebrani proszą pana Starostę o zastosowanie jaknajstrzeższych środków, zmierzających do zahamowania szkodliwych i nierozumnych tendencji wyżki cen na artykuły spożywcze i gospodarcze.”

Następnie p. Gonerko—przedstawiciel Kl. Zw. Zawodowych w dłuższem przemówieniu uzasadniał konieczność państwową egzystencji wywozu zboża po za granicę państwa z warunkiem oparcia takowego na pewnego rodzaju monopolizacji w rękach Banku Polskiego i pod warunkiem, aby tranzakcje dokonywane były wyłącznie na złote polskie, nie jak dotąd na zagraniczną walutę. Jako środek zapobiegawczy przeciwko skokom ceny chleba i mąki u nas rzucił myśl stworzenia w Grodnie wspólnymi siłami Sejmiku i Władz komunalnych młyna i

mechanicznej piekarni jako regulatora w tej dziedzinie. Fantastyczny ten—oczywiście jedynie w dzisiejszych czasach—projekt posiadzenie przyjęło i zaaprobowało jako jedno z „pobożnych” życzeń zgromadzonych.

Wobec kwestji wywozu zboża, przedstawionej pod kątem przeniesienia p. Gonerko p. Kolečki, przychyliając się do punktu widzenia poprzedniego mówcy, zaproponował zmodyfikowanie złożonego przez się wniosku i uzgodnienie z wnioskiem następującej treści, złożonym przez p. Gonerko:

„Zebrani na konferencji uważają za potrzebne zaprowadzenie takiego systemu eksportu towarów z kraju, przy którym sprzedaż odbywać musiałaby się wyłącznie za walutę polską w złotych. Nadto eksport zboża i jego przetworów winien ograniczyć się tylko do nadwyżki jaką Państwo posiada, t. j. powinna pozostać w kraju odpowiednia ilość zboża, wystarczająca do nowych zbiorów.”

Poza tem zebranie przyjęło drugi wniosek p. Gonerko.

„O potrzebie wybudowania przez Samorząd Powiatowy i miejski młyna i uruchomienia mechanicznej piekarni, celem wpływania na regulację cen mąki i zboża.”

P. Antusiewicz rzucił myśl zwrócenia się do kogo należy z projektem normowania podstawowych cen na zboże, jako przedmiotu pierwszej potrzeby, co pomimo pesymistycznych zapatrywań przeważnej części zebranych zostało zaprotokółowane. Pesymistyczny pogląd zebranych miał podstawy w praktyce z lat ubiegłych, do czego prowadziły wszelkie nakazy i zakazy w tym względzie i wszelkiego rodzaju t. zw. „twarde ceny”, które jedynie prowadziły do rozmiękania jeszcze bardziej i jak już dostatecznie grząskiej sytuacji.

Ze jednak pewien regulator w tej dziedzinie wprowadzić by należało nie ulega najmniejszej kwestji, ja koteż dążyć do wynalezienia sposobu izolowania zboża od fluktuacji, zarówno normalnej, jak i spekulacyjnej kursu dolara, dzięki czemu chleb ulega skokom wstędy, gdy wszystko jak równie i robocizna nie rusza się z punktu stabilizacyjnego.

Podobnemu zjawisku zaradzić bezwzględnie należy, działalność w tym kierunku rozpoczynając oczywiście w centrum i w górze nie w Grodnie ani innych maleńkich punktach na mapie Rzeczypospolitej.

Tu na miejscu jedyną bronią, jaką walczyć możemy—oczywiście nie ze smutną rzeczywistością, lecz złą wolą—będzie pomoc władzom administracyjnym udzielona przez Sądy wyznaczające szybko sprawy o nadużycia tego rodzaju oraz stosujące do przestępców maksymalny wymiar kary.

Proces komunistyczny

W dniu wczorajszym Sąd Okręgowy, w składzie sędziów: Matusewicz (przewodniczący), Parczewskiego i Kaszubskiego, przy udziale podprokuratora Müllera, przystąpił do rozpoznawania sprawy Tichona Kuliniowa i innych, w liczbie 10-ciu oskarżonych o należenie do organizacji komunistycznej.

Tym razem na ławie oskarżonych zasiadło 10 wieśniaków z powiatu Kosowskiego, pomiędzy którymi jest również jeden Polak—Mazur.

9 podsądnych odpowiada z wzięciem, jeden z wolnej stopy.

Na rozprawę zawięzano około 80 świadków, pomiędzy którymi są posłowie: Uziębło (P.P.S.), Jaremiocz (Klub Białoruski) oraz senator Siedlecki (P.P.S.). Ci ostatni należą do świadków obrony, których jest około 20-u.

W charakterze ekspertów występują: major Sztabu Generalnego Romeyko oraz urzędnik sądowy p. Górniak.

Bronią adwokaci: Carewski, Szałałowicz, Firstenberg, Szlatman i Makal—wszyscy z urzędu.

Szczegóły sprawy podamy w następnych numerach.

Przedstawienie na rzecz studentów

W dniu dzisiejszym w teatrze miejskim-amatorski zespół rosyjski wystawi komedię studentów-rosjan słuchaczy Warszawskiego Uniwersytetu zapowiadając oddawać sztukę Czirikowa p. t. "Złoty".

Jak się dowiadujemy organizator spektaklu p. Krackiewicz otrzymał od p. Sierbriantkowa list, w którym dopinano o odłożeniu swego przyjazdu do Grodna, wyznaczony na dzień dzisiejszy dla wygłoszenia prelekcji przed przedstawieniem o ożem w swoim czasie komunikowaliśmy. Przyjazd p. S. stosownie do zapowiedzi danej w piśmie nastąpi w najbliższym czasie dla zdania grodzieńskiej kolonii sprawozdania o położeniu rosyjskiej mniejszości w Polsce.

W związku z imprezą na cel funduszu zapomogowego studentów-rosjan, komunikowaliśmy przed przyjazdem opery warszawskiej, że organizator imprezy otrzymał od administratora opery zobowiązanie wypłaty 10 proc. od dochodu brutto z przedstawienia "Halka" za ustąpienie zakontraktowanej na ten dzień sali teatralnej. Podając do wiadomości powyższą notatkę o dokonanej umowie, dodaliśmy umowę godną pochwały. Obecnie okazuje się, że p. Wierzbicki, dyrektor opery, odmówił zrealizowania powyższego zobowiązania, czego oczywiście do czynów godnych pochwały zaliczyć nie można. Natomiast godnym uwagi jest motyw odmowy p. Wierzbickiego—jak powiada—nie uznaje zobowiązań podpisanych przez swoją administrację. Czyżby przez brak zaufania do tej ostatniej?

Jak nam wiadomo zobowiązanie to zostało wysłane z odpowiednim piśmie do Koła Akademików w Warszawie, które niemiłosiernie zwróciło się w tej sprawie do Zw. Art. So. Pols. który, nie wstąpiwszy, poradził p. Dyrektorowi Wierzbickiemu przedewszystkiem uregulować nie uznawany przez siebie r. k. a następnie przyjąć taką administrację, która będzie wzbudzała w nim większe zaufanie.

Kronika

Teatr Miejski

Jutro po cenach znizonych znakomita pełna niepowodzonego humoru komedia w 3 akt. Caillavet'a i Fleura p. t. "Ladna historia". Na poprzednich dwóch przedstawieniach, świetna ta komedia w nowej oprawie dekoracyjnej, dzięki wspieraniu przez całego zespołu z pp. Pillat, Jasńska, Duna-Rychłowska, Wyrwicz-Wichrowskim, Purzyckim i Piwińskim; zyskała sobie powodzenie duże.

Ku ubożeniu pamięci przedwcześnie zgasłego Wielkiego piosenka Stefana Żeromskiego, jako Hold Jęga Twórczości, teatr miejski wystawi w sobotę jedno z arcydzieł literatury Wielkiego Mistrza, tragedję w 5 aktach p. t. "Sulkowski".

Próby pod kierunkiem Karola Wyrwicz-Wichrowskiego oraz prace techniczne w pełnym toku.

Odroczenie zebrania

Z powodu przybycia na pole, działkowe zebranie "Patronatu" wieloletniego dwudziestu kilku osób co przez zebranych uznano zostało za zbyt szkodliwą liczbę postanowiono

postępowanie odroczyć wyznaczając je na na któryś z dni świątecznych w styczniu r. p.

Nie chcemy być złym prorokiem jednak przypuszczamy, że zebranie będzie optymistycznie zapatrując się na wzmocnienie liczebności przyszłego zebrania niepotrzebnie odroczyć je poniedziałkowo.

Uwaga

Konferencja Wywiadowcza w Gimnazjum W niedzielę, dnia 20 grudnia b. r. po nabożeństwie szkolnym w godzinach od godz. 9⁰⁰—11 udzielać się będzie w państwowym gimnazjum im. A. Mickiewicza wiadomości o postępach uczniów w zachowaniu i nauce.

W sprawie oświetlenia

Reparacja maszyn w elektrowni miejskiej, o ożem był anons Magistratu, pozbawia na kilka dni światła niektóre dzielnice naszego miasta. Ulice które nie są ograniczone w otrzymywaniu prądu są następujące:

Plac Batorzki, Dominikańska od placu do Honwera, Orzeszkowej do Dzielnej, Grandzicka, Saperska, pl. Teatralny i przyległe im ulice oraz część 8-go Maja i Kiełkowa. Reparacja trwać będzie do piątku włącznie maksymalnie zaś do soboty.

Apel

Polskie T-wo Dobroczynności niżejszym zwraca się głównie do Matek i dzieci z prośbą o ofiarowanie na święta dla działwy w ochronie słodczy i zabawek na choinkę. Ofiary wdzięcznym sercem przyjmowane będą w kancelarii T-wa Pruskiego 28 do dnia 22 grudnia r. b.

Kursy dla analfabetów

Zarząd Koła Okręgowego Polskiej Macierzy Szkolnej w Grodnie uruchamia w pierwszych dniach grudnia b. r. Kursy dla dorosłych; analfabetów i dokształcające.

Zapisy od dnia 1 grudnia b. r. są przyjmowane w Biurze P. M. S. ul. Orzeszkowej 16, codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godz. 10 do 14 oraz w poniedziałki, środy i piątki od godz. 17 do 19.

List do redakcji

Szanowny Panie Redaktorze!

Skutkiem insynuowania mi przez pewien odłam opinii tutejszej, tendencyjnej oceny gry artystów obecnego zespołu, co rzekomo deprymująco działa na rozwój ich talentów, pragnąc pozostać w zgodzie z wewnętrznym przekonaniem uchylam się od prowadzenia nadal działu teatralnego w Kurjerze Nadniemieckim; wyrażając przytem żal, że przestaję współpracować w atmosferze tak serdecznego koleżeńkiego stosunku jaki nas łączył w zabiegach o pomysłność zawsze mi drogiego piśma.

S. Nostitzowa

Dn. 14. XII. 25 r.

Szanując indywidualność Sz. naszej recenzentki jesteśmy bezsilni wobec jej postanowienia. Nie możemy jednak nie wyrazić zdziwienia co do pochopnej lojalności p. Nostitzowej w stosunku do pewnego rodzaju uraższeń wyżej wspomnianego odłamu tutejszego społeczeństwa.

Poglądy jednostek składają b. znacznych i szanowanych nie powinny, naszym zdaniem, powstrzymywać tak wysoce społeczną osobę, jak nasza Szanowna recenzentka, od spełnienia, wedle wskazówek rozumu i sumienia szczytnych zadań na polu działalności i istotnie dobrej i cennej kulturalnej placówki jak nasz teatr, który nie zwykłą rosyjską, mogącą być lepszą lub gorszą—jął w drodze sędzą o tom krytycy jej krytyki.

Wobec decyzji p. Nostitzowej dział krytyki teatralnej zostaje w naszym piśmie zamknięty do czasu ewentualnego przyskania odpowiedniej siły fachowej.

Powzięto jest charakterystycznym przyroczkiem do grodzieńskich studentów, gdzie wolno milczeć lub

chwalić, wszelka—zaś krytyka wywołuje taką czy inną presję ze strony tych, którzy z jakichkolwiek względów mają inne zdanie.

Ogłoszenia

Agenci

zdeklar. na całą Polskę, we wszelkich na prowincji poszukiwaniach Zysk zapewni. Oferty kierować: Warszawa, skrzynka post. 302. 4-5

Tualeta antyk

machiniwa i kufes do sprzedania Zielona 6, parter. 2-2

Francuskiego języka

udziela wykwalifikowana nauczycielka, która studiowała język francuski w Paryżu. Wiadomość ul. Poctowa 1 Szuszan

Wyciąg

ze spostrzeżeń wojsk. stacyj meteorologicznych O. K. III.

		Ciśnienie powietrza	Prędkość wiatru w m/s	T. najwyższa, najniższa, dobie ubiega	T. ośmiogodzinna dobie ubiega	Śnieg pogody za dobie ubiega
Grodno	g. 18 } dn. 15. XII.	746,8	3	—	—	Półpochmurno;
	g. 21 }	745,9	4	—	—	
	g. 7 dn. 16 XII.	744,4	1	— 2,0	— 3,5	
Wilno	g. 18 } dn. 15. XII.					
	g. 21 }					
	g. 7 dn. 16. XII.					
Białystok	g. 18 } dn. 15. XII.	742,7	1	—	—	Dobry pogodnie
	g. 21 }	742,5	1	—	—	
	g. 7 dn. 16. XII.	740,6	3	— 1,0	— 0,0	

Ciśnienie podane jest rzeczywiste—bez redukcji stanu barometru do poziomu morza.

ROZKŁAD

jazdy pociągów ważny od 5 czerwca 25 r.

№ poc.	Rodzaj pociągu	Przyjazd do Grodna		Odjazd z Grodna		Stacja	Dokład
		Godz.	Min.	Godz.	Min.		
256	Miesz.	1	20	—	—	Mosty	Grodno
704	Posp.	1	34	4	42	Zemgala	Warszawa-Gł.
732/733	Osob.	1	28	2	08	Suwałki	Warszawa Wil.
711	Osob.	2	42	2	52	Warszawa Wil.	Wilno
731/734	Osob.	4	08	4	48	Warszawa Wil.	Suwałki
253	Miesz.	—	—	5	00	Grodno	Mosty
703	Posp.	4	35	4	48	Warszawa-Gł.	Zemgala
257	Miesz.	—	—	6	25	Grodno	Jeziory
241	Osob.	9	25	10	01	Suwałki	Białystok
254	Miesz.	10	15	—	—	Mosty	Grodno
258	Miesz.	11	50	—	—	Jeziory	Grodno
714	Osob.	11	52	12	02	Zemgala	Warszawa Wil.
255	Miesz.	—	—	19	30	Grodno	Mosty
713	Osob.	14	10	14	20	Warszawa Wil.	Zemgala
242	Osob.	17	50	18	30	Białystok	Suwałki
712	Osob.	22	17	22	27	Wilno	Warszawa Wil.

„Składajcie ofiary na L. O. P. P.”

Składajcie ofiary na **KUCHNIĘ DOBROCZYNNOSCI**